

**Силабус
освітнього компоненту**

Основи фінансів і бухгалтерського обліку

Назва дисципліни:	<i>Основи фінансів і бухгалтерського обліку</i>
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	-
Спеціальність:	-
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	-
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=136
Рік навчання:	2
Семестр:	3 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредита (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Ковальова Тетяна Володимирівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	0632623636
E-mail:	kovaleva64@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування системи теоретичних знань і практичних навиків з організації та методології теорії фінансів та бухгалтерського обліку; засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях .

Предметом є фінансові відносини, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту і національного доходу на макро - і макрорівнях, а також методологія і методика ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

в області фінансів:

- розкрити сутність і функції фінансів, їх місце і роль в системі розподільних відносин;
- охарактеризувати окремі сфери і ланки фінансової системи;
- розкрити зміст і призначення фінансів суб'єктів господарювання, міжнародних фінансів, фінансового і страхового ринків;

- розглянути зміст державних фінансів і таких їх складових як бюджет, державні цільові фонди, державний кредит;
- охарактеризувати сутність податків, податкової політики і податкової системи держави;
в області бухгалтерського обліку:
- засвоєння студентами загальних характеристик бухгалтерського обліку;
- елементів методу бухгалтерського обліку;
- основних принципів ведення бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

Дисципліни економічного напрямку (економічна теорія)

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

Спеціальні (фахові) компетентності:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3.Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
4. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
3. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
4. Визначати сутність об'єктів обліку і розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК «Сутність, функції і роль фінансів і обліку в сучасних умовах господарювання»	2	0,5
	ПР «Ознайомлення з основними категоріями фінансів»	2	-
	СР «Роль та значення держави у формуванні ринкової економіки»	6	11
2	ЛК «Фінансова система Україна»	2	0,5
	ПР «Фінансові взаємовідносини підприємств та банків »	2	1
	СР «Міжнародні фінанси»	8	
3	ЛК «Державні фінанси »	2	0,5
	ПР «Валовий внутрішній продукт, як основний показник результатів економічної діяльності на макрорівні»	2	-
	СР «Фінансовий ринок»	8	11
4	ЛК «Фінанси суб'єктів господарювання»	2	0,5
	ПР «Державний та місцеві бюджети»	2	1
	СР «Страховання: поняття, види та значення в сучасних умовах»	7	10
5	ЛК «Сутність, значення і задачі бухгалтерського обліку»	2	0,5
	ПР «Фінанси підприємства »	2	-
	СР «Господарський облік, його суть і характеристика»	7	10
6	ЛК «Бухгалтерський баланс»	2	0,5
	ПР «Баланс підприємства»	2	1
	СР «Регламентовані строки здачі бухгалтерського балансу до державних органів. Види бухгалтерського балансу»	7	11
7	ЛК «Рахунки бухгалтерського обліку»	2	0,5
	ПР «Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис»	2	1
	СР «Первинне спостереження в обліку та узагальнення облікових даних в системі реєстрів (форм обліку)»	7	11
8	ЛК «Організація бухгалтерського обліку на підприємстві»	2	0,5
	ПР «Використання даних бухгалтерського обліку для здійснення оцінки діяльності підприємства»	2	-
	СР « Аналіз нормативно-правового забезпечення облікового процесу»	8	10
УСЬОГО за дисципліною		90	90

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): -

Методи навчання:

- словесний (лекція, пояснення, розповідь);
- наочні (ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправ і завдань, виконання розрахунків);
- пояснювально-ілюстративні (пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами, презентація);
- репродуктивний (виконання різного роду завдань за зразком);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань і вмінь студентів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою (таблиця 1).

Поточний контроль базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань і виконання завдань практичних занять. Поточний контроль проводиться у формі опитування, виконання практичних завдань за кожною темою; контрольних робіт. Тематична письмова самостійна робота у формі реферату.

Підсумковий контроль здійснюється через визначення загального підсумкового балу за роботу студента протягом навчального семестру.

Таблиця 1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль								Разом за дисципліну
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
5	10	5	10	10	10	10	10	

T1, T2, ..., TN – теми.

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	Зараховано	А	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	В	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;

- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література.

1. Базова література

- 1.1 Венгер В.В. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с
- 1.2 Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
- 1.3 Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
- 1.4 Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. Л. Андрушенка. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
- 1.5 Тимохова Г.Б. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. Київ : Кондор, 2019. 592 с.
- 1.6 Череп, О.Г., Столяр , О.Ю. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 468 с.
- 1.7 Ковальова Т.В. Маліков В.В. Голеско І.О. Практикум з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» Харків: ХНАДУ, 2017. – 134 с.
- 1.8 Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. / Т. В. Ковальова, В. М. Бровко, Т. В. Савченко ; М-во освіти і науки України, ХНАДУ. - Харків : ХНАДУ, 2017. - 176 с. - ISBN 978-966-303-674-8.

1.9 Ковальова Т.В. Фінансовий облік 1: навч.-метод. посіб. – Харків: ХНАДУ, 2021. – 268с.

1.10 Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.

1.11 Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для внз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с

1.12 Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с

2.1 Допоміжна література

2.13 Арістов Ю.Ю. Бюджетна система як інструмент соціально-економічного розвитку країни. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 154–159. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.3.154.

2.14 Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г Національні фінанси: підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.

2.15 Даниленко А.І. Фінансові ризики: їх сутність та оцінювання на підприємствах України. Фінанси України. 2020. № 3. С. 7-22.

2.16 Захарченко П.В., Костенко Г.П. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.

2.17 Іваницька О.М., Кошук Т.В. Управління фіскальними ризиками в умовах пандемії COVID-19. Фінанси України. 2020. № 7. С. 47-61.

2.18 Ковальова Т.В. Проблемні моменти ідентифікація криптовалют для цілей бухгалтерського обліку. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 27 листопада 2020 року)*. – Х.: ХНАДУ. – 2020. – 424с., С 267 – 268

2.19 Ковальова Т.В. Ескроу-рахунки: облікові аспекти. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. – № 2 (25) – 2020. – Харків: Стиль-Издат, 2020. – 190 с., С.76 - 85

2.20 Ковальова Т.В., Бурденко І.М. Роялті у законодавстві України. *Обліково-аналітичний та економіко-фінансовий інструментарій управління сучасним підприємством: міжнародний досвід : зб. наук. праць за матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 трав. 2021 р.)*. Харків : ХНАДУ, 2021. С. 173–177.

2.21 Ковальова Т.В. Облікові аспекти факторингових операцій *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: матер. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовт. 2020 р. / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. Харків: Стильна типографія. 2020. С. 40-42.*

2.3 Інформаційні ресурси

- 3.1. Бухгалтер 911 : сайт для бухгалтерів. URL: <https://buhgalter911.com/uk/>
- 3.2. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета : веб-сайт. URL: <http://vobu.ua/>.
- 3.3. Платформа Ліга: Закон : веб-сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/>
- 3.4. Офіційний веб-портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <http://rada.gov.ua/>.
- 3.5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
- 3.6. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітичний журнал : веб-сайт. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>.

Розробник (розробники)
силабусу навчальної дисципліни _____ Ковальова Т. В.

Завідувач кафедри _____ Маліков В.В.